

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 12C/77/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114204998
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8114204998.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., IČO: 35 697 270, Bratislava, Metodova 8, zast. Bobák, Bollová spol., s.r.o. Advokátska kancelária, IČO: 35855673, adresa na doručovanie písomností Orange Slovensko a.s., Metodova 8, Bratislava proti žalovanej: X. P. M., Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. A. XXXX/X, Q., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Nám. Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, o zaplatenie 297,62 eur s prísl., takto

rozhodol:

žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 166,62 eur spolu s úrokom z omeškania 8,75 % ročne z dlžnej sumy 166,62 eur od 2.11.2012 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku,

v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a ,

žalovaná je p o v i n n á nahradiť žalobcovi trovy konania spolu v sume 12,50 eur, z toho titulom zaplateného súdneho poplatku 2,10 eur, titulom trov právneho zastúpenia 10,40 eur na účet jeho právneho zástupcu, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku,

vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 21.2.2014 domáhal na žalovanej zaplatenia sumy 297,62 eur a to titulom náhrady škody a titulom nezaplatenej ceny za poskytnuté telekomunikačné služby.

V odôvodnení návrhu uviedol, že so žalovanou uzatvoril zmluvy č. L. XXXXXXXX a zmluvu č. L. XXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli všeobecné podmienky v zmysle predmetných zmlúv žalobca vypožičal žalovanej 2 kusy SIM kariet, ktoré umožňovali žalovanej využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom.

Nárok na náhradu škody si žalobca uplatňoval na tom skutkovom základe, že ide o škodu za odpredaný mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie Huawei E 169 USB modem vo výške 131,- eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu a jeho akciovou cenou. Túto škodu mala žalovaná žalobcovi spôsobiť tým, že získala mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie za cenu zvýhodnenú oproti cene trhovej tak, že podpisom dodatku sa zaviazala používať služby a za tieto platiť po dobu viazanosti a následne porušila svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby (tzv. doby viazanosti) a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby. Nárok na nezaplatenú cenu za poskytnuté telekomunikačné služby si žalobca uplatnil za obdobie jún 2012 až august 2012. Úrok z omeškania z dlžnej sumy žiadal žalobca priznať vo výške 8,75 % ročne od

2.11.2012, teda odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku.

Okrem toho žalobca v návrhu uviedol, že si v konaní neuplatňuje nárok na zmluvnú pokutu, z dôvodu, že táto bola v inom súdnom konaní, v rozsudku Krajského súdu Prešov, sp. zn. 6Co 91/2011, označená ako neprijateľná zmluvná podmienka, preto je žalobca ako dodávateľ služby povinný zdržať sa používania takejto podmienky. Uvedená zmluvná pokuta mala ako občianskoprávny inštitút v zmysle dodatku plniť funkciu paušalizovanej náhrady škody v prípade porušenia zmluvy, ktorá by žalobcovi prípadne mohla vzniknúť tým, že žalobca si svoje povinnosti poskytnúť zvýhodnené služby a mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie za akciovú cenu splnil, avšak žalovaná si svoju základnú povinnosť (t.j. zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti a riadne a včas uhrádzať svoje splatné záväzky) nespĺnila. Zmluvná pokuta mala byť preventívnym a uhradzovacím nástrojom pre prípad porušenia základného zmluvného záväzku žalovaného, pretože okrem škody za akciový telefón žalobcovi vznikli ďalšie škody zo zvýhodnených cien služieb počas viazanosti, nákladov za predajný proces, akceptačný a aktivačný proces, SIM kartu a vyhradenú kapacitu prevádzkovej siete, pričom tieto ďalšie škody si žalobca neuplatňuje z dôvodu náročnosti dokazovania a práve z tohto dôvodu boli v minulosti dohadované paušalizované zmluvné pokuty.

Na nariadenom pojednávaní súd vykonal dokazovanie v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil a v neprítomnosti žalovanej, ktorá prevzala termín pojednávania dňa 29.7.2014 v zmysle ust. § 101 ods.2 O.s.p., podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Vstup do konania oznámil vedľajší účastník.

Súd vo veci vykonal dokazovanie podľa ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti účastníkov konania a vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, návrhom, predajnou cenou mobilného telefónu, zmluvou o pripojení, detailami od telefónnom zariadení, dodatkom k zmluve o pripojení, prílohou k dodatku, pokusom o pokonávku, výpismi z faktúr, všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických služieb, oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka a ostatným obsahom spisu zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Žalobca uzavrel so žalovanou dňa 21.4.2009 zmluvu o pripojení predmetom ktorej bolo dojednanie a účastníckom programe „extra paušál 150“ a žalovanej bola pridelená SIM karta.

Podľa dodatku k zmluve o pripojení č. L. XXXXXXXX zo dňa 21.4.2009 sa zmluvné strany dohodli na aktivácii účastníckeho programu „mobilný Orange internet klasik“ a v zmysle čl. 1 bodu 1.2, bola dohoda strán o predaji koncového telekomunikačného zariadenia Huawei S 169 USB modem so zľavou zo spotrebiteľskej ceny za kúpnu cenu 1 eur. Podľa článku 2 bodu 2.3 žalovaná sa zaviazala, že po dobu 36 mesiacov odo dňa uzatvorenia dodatku zotrva v zmluvnom vzťahu so žalobcom, podľa zmluvy v znení dodatku ako účastníčka služieb poskytovaných žalobcom prostredníctvom SIM karty a, že po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby užívať. Podľa bodu 2.5 v prípade porušenia niektorej z povinností uvedených v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku sa zaviazala žalovaná žalobcovi uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur.

Z nepochybného tvrdenia žalobcu, ktoré žalovaná nerozporovala, vyplynulo, že neuhradila faktúry za zúčtovacie obdobie od 24.5.2012 do 23.7.2012 so splatnosťou ku dňu 10.7.2012 vo výške 112,07 eur, za obdobie od 24.5.2012 do 23.7.2012 so splatnosťou faktúry 10.7.2012 - 78,61 eur, za obdobie od 24.7.2012 do 23.8.2012 so splatnosťou faktúry 9.8.2012 vo výške 46,88 eur, za obdobie od 24.7.2012 do 23.8.2012 so splatnosťou faktúry dňa 9.8.2012 - 23,39 eur, za obdobie od 24.8.2012 do 23.9.2012

so splatnosťou faktúry 9.9.2012 v sume 3,98 eur, za obdobie od 24.8.2012 do 23.9.2012 12,71 eur so splatnosťou faktúry dňa 9.9.2012.

Podľa ust. § 43 Zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách účinného do 31.10.2011 zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarify.

Podľa § 42 ods. 1 Zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách účinného do 31.10.2011 podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do 3 mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predpísaných služieb.

Podľa § 43 ods. 1 písm. a) Zák. č. 351/ 2011 Z. z. o elektronických komunikáciách podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

Podľa § 44 ods. 1 Zák. č. 351/ 2011 Z. z. o elektronických komunikáciách zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa ust. § 78 ods. 9 Zák. č. 351/ 2011 Z.Z. o elektronických komunikáciách zmluvy o pripojení podľa doterajších predpisov sú zmluvami o poskytovaní verejných služieb podľa tohto zákona.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie splnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úroku z omeškania a poplatok z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. v znení účinnom do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalobca svoj návrh v časti uplatneného nároku 131,- eur skutkovo vymedzil tak, že uviedol, že škodu v tejto výške mu žalovaná spôsobila tým, že získala mobilný telefón za cenu zvýhodnenú oproti cene trhovej tak, že podpisom Dodatku sa zaviazala používať služby žalobcu a za tieto platiť po dobu viazanosti a následne porušila svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby viazanosti a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby.

Pre možnosť konštatovania vzniku občianskoprávnej zodpovednosti za škodu musia byť splnené nasledujúce predpoklady: a) porušenie právnej povinnosti, b) existencia alebo vznik škody, c) existencia príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody a d) zavinenie. Na vznik zodpovednosti za škodu musia byť uvedené predpoklady splnené kumulatívne. Prvé tri predpoklady sú objektívneho charakteru, majú skutkovú povahu a dôkazné bremeno ohľadne ich preukázania leží na poškodenom, v danom prípade žalobcovi. Zavinenie má subjektívnu povahu a jeho existencia vo forme

nevedomej nedbanlivosti sa predpokladá (prezumpované zavinenie) - dôkazné bremeno o tom, že tento vnútorný vzťah škodcu k jeho objektívnemu konaniu nebol daný je na škodcovi.

Vo vzťahu k prvému predpokladu žalobca uvádzal, že žalovaná porušila záväzok vyplývajúci zo zmluvy, konkrétne Dodatku k zmluve o pripojení zotrvať v zmluvnom vzťahu a platiť riadne a včas cenu za poskytované služby. Aj porušenie kontraktualnej povinnosti je porušením právnej povinnosti a môže založiť zodpovednosť za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca bližšie nerozlišuje, ktorú z uvedených dvoch povinností žalovaná porušila, či povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu alebo povinnosť platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby. Z ostatného skutkového vymedzenia ako aj predložených listinných dôkazov však mal súd preukázané, že žalovaná porušila povinnosť platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby, keď žalobcovi neuhradila faktúry, ktorými jej túto vyfakturoval.

Keďže prvý predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu - porušenie právnej povinnosti mal súd preukázaný, skúmal, či sú splnené aj ďalšie dva objektívne predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu a to vznik škody a príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody.

Škodu možno vnímať ako objektívnu kategóriu - zmenšenie majetku poškodeného, alebo ako právnu kategóriu. O škode ako právnej kategórii možno hovoriť vtedy, ak k určitému zmenšeniu majetku poškodeného dôjde v príčinnej súvislosti so zavineným protiprávnym konaním škodcu. Súd riešil otázku existencie škody ako právnej kategórie a teda súčasne skúmal existenciu zmenšenia majetku žalobcu (poškodeného) a to či toto zmenšenie bolo vyvolané (či bolo v príčinnej súvislosti s) porušením právnej povinnosti žalovanej.

Otázkou teda zostáva, či suma 131,- eur ako zľava z kúpnej ceny, ktorú žalobca žalovanej poskytol pri kúpe mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia predstavuje škodu, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti žalovanej platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby žalobcu po celú dobu viazanosti dohodnutú v Dodatku. Dodatok k zmluve o pripojení je podľa svojho obsahu kombinovaným právnym úkonom. Je v ňom upravená dohoda strán o aktivácii resp. zmene účastníckeho programu a v súvislosti s ňou sú tu upravené práva a povinnosti žalobcu a žalovanej pri využívaní určitého účastníckeho programu. Okrem toho sú v dodatku upravené aj podmienky kúpy koncového telekomunikačného zariadenia/mobilného telefónu. Vo svojom čl. 1.2 predstavuje Dodatok kúpnu zmluvu, ktorou žalobca žalovanej odpredal telekomunikačné zariadenie so zľavou z jeho spotrebiteľskej ceny za kúpnu cenu 131,- eur.

V čl. 2 ods. 2.1 je stanovená povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi kúpnu cenu v dohodnutej výške (1 euro) a určená lehota na jej zaplatenie. To, že k splneniu povinností oboch zmluvných strán z kúpnej zmluvy došlo nie je v konaní sporné a túto skutočnosť nikto nenamietal. Taktiež je zrejmé, že zo zmluvy, z dodatku ani Všeobecných podmienok nevyplýva povinnosť žalobcu žalovanej vrátiť poskytnutú zľavu z kúpnej ceny MT v prípade, že žalovaná poruší povinnosti, ktoré je z Dodatku vyplývajú (teda povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom počas celej doby viazanosti alebo povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytované služby). Poskytnutie zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu nebolo zo strany žalobcu v kúpnej zmluve ani viazané na žiadnu podmienku, ktorá by mala rozväzovací charakter vo vzťahu k dohode o kúpnej cene. Jediná forma sankcie za porušenie vymedzenej skupiny povinností žalovanej z Dodatku k zmluve o pripojení (aj povinnosti riadne a včas uhrádzať ceny za poskytnuté služby) bola medzi žalobcom a žalovanou dohodnutá v čl. 2.5 Dodatku zmluvná pokuta.

Povinnosť žalovanej zaplatiť, alebo vrátiť žalobcovi poskytnutú zľavu z kúpnej ceny v prípade porušenia povinnosti uhrádzať cenu za poskytnuté služby riadne a včas nielenže nevyplýva priamo z dodatku alebo všeobecných podmienok, ale ju nemožno vyvodiť ani z titulu náhrady škody. Zľava z kúpnej ceny telekomunikačného zariadenia, totiž nepredstavuje škodu, ktorá žalobcovi vznikla v súvislosti s porušením tejto povinnosti žalovanej. Zmenšenie majetku žalobcu o hodnotu zľavy z kúpnej ceny, ktorú žalovanej poskytol nie je následkom porušenia povinnosti žalovanej platiť žalobcovi za poskytované služby, ale následkom vôle žalobcu (ako výsledku jeho myšlienkového a rozhodovacieho procesu) vyjadrenej v kúpnej zmluve v rámci jeho zmluvnej voľnosti.

Pre prípad porušenia povinnosti žalovanej riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby počas celej doby viazanosti si žalobca a žalovaná v Dodatku dohodli zmluvnú pokutu. Situáciu, v ktorej zmluvná pokuta bola v obdobných prípadoch niekoľkými okresnými súdmi (nielen jedným ako to uvádza žalobca) vyhlásená za neprijateľnú podmienku a teda za neplatnú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a plnenie z takejto zmluvnej podmienky už súd nemôže žalobcovi ani v iných obdobných konaniach priznať, si zaviniť on sám, keďže povinnosť žalovanej platiť zmluvnú pokutu formuloval v dodatku práve on. Takúto situáciu nemôže žalobca úspešne nahrádzať tým, že nárok na zmluvnú pokutu, ktorý by mu, nebyť vyššie uvedenej vady, podľa Dodatku patril, sa bude snažiť pretvoriť taký iný právny nárok, ktorým tento nie je.

Vzhľadom na to, že žalobca konaní nepreukázal, že boli splnené zákonné predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu, ako ani výšku uplatnenej škody, súd jeho návrh v časti 131,- eur zamietol.

Čo sa týka žalobcom uplatňovaného nároku na zaplatenie neuhradenej ceny za telekomunikačné služby poskytované žalovanej v mesiacoch jún až august 2012 a poplatkov s tým spojených, tento nárok žalobcu mal súd v konaní preukázaný jednak nepochybným tvrdením žalobcu, ktoré žalovaná nerozporovala. O tom, že žalovanej telekomunikačné služby v určitom rozsahu poskytoval ako aj faktúrami, ktorými žalovanej cenu za tieto poskytnuté služby vyfaktoval a ktoré žalovaná neuhradila. Žalobca si uplatňoval predmetný nárok vo výške 166,62 eur, pričom dôvodil, že žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu za poskytnuté služby.

Neuhradením ceny za poskytnuté telekomunikačné služby v lehote splatnosti jednotlivých faktúr vystavených žalobcom sa žalovaná dostala do omeškania so splatením tohto svojho peňažného dlhu voči žalobcovi, preto bola povinná mu za čas omeškania platiť v zmysle ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania z dlžnej sumy v zákonnej výške podľa ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/ 1995 v znení účinnom do 31.1.2013, teda 8,75 % ročne. Úrok z omeškania súd žalobcovi priznal od ním žiadaného dátumu od 2.11.2012, nakoľko k tomuto dňu už žalovaná bola v omeškaní s plnením svojho dlhu.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p.. Žalobca si v konaní uplatňoval nárok v celkovej výške 297,62 eur. Súd mu vyhovel v sume 166,62 eur, čo predstavuje väčšiu mieru úspechu na strane žalobcu. Percento úspechu žalobcu vo veci je 56,10 %, pre ktorého určenie bol rozhodujúci pomer úspechu a neúspechu vychádzajúc z odčítania neúspechu 43,90 % (úspech žalovanej) 56,10 % - 43,90 % = 12,20 %.

Žalobca si pre prípad úspechu uplatnil trovy konania vo výške 119,91 eur, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku 17,50 eur a trov právneho zastúpenia 102,41 eur za dva úkony právnej pomoci a to prevzatie a príprava zastúpenia á 34,86 eur, podanie návrhu na vydanie platobného rozkazu, 2 x režijný paušál 7,81 eur spolu 85,34 eur + 17,50 eur 20 % DPH.

Čo pri pomere 12,20 % predstavuje sumu z 17,50 eur za zaplatený súdny poplatok 2,10 eur, a zo sumy trov právneho zastúpenia 85,34 eur - 10,40 eur.

Súdu z rozhodovacej činnosti je známe, že vedľajší účastník paušálne vstupuje do konaní, v ktorých ako žalobcovia vystupujú určité subjekty, a to bez ohľadu na stav konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť úkonov vedľajšieho účastníka. Pri rozposielaní oznámení o vstupe do konaní, vyjadrení (vznesenie námietky premlčania), ide o identické typizované úkony podľa vzoru, ktoré môžu byť generované aj automatizované, pritom nemožno v každej jednej veci hovoriť o účelnom vynaložení trov právneho zastúpenia.

Z týchto dôvodov súd náhradu trov konania v tomto konaní vedľajšiemu účastníkovi nepriznal.